

Redegjørelse for aktsomhetsvurderingene etter §5 av åpenhetsloven for regnskapsåret 2024

Organisering og drift

OVL er en bransjeorganisasjon for virksomheter som produserer ortopediske hjelpemidler i Norge, og består per dags dato av 16 medlemsvirksomheter som varierer i størrelse og organisering. I tillegg har leverandører til den ortopeditekniske bransjen mulighet til å være assosiert medlem av OVL, og det er per 31.12.24 16 assosierte medlemmer i OVL. OVL består av et styre med representanter fra de 8 største virksomhetene og administreres av en bransjedirektør som er formelt ansatt i OVL. I tillegg til det administrative arbeidet jobber bransjedirektør med felles samarbeid rundt etisk handel, kommunikasjon ut mot NAV og andre samarbeidspartnere samt forefallende arbeid. OVL sitt hovedfokus er rettet mot at bransjen skal stå samlet og sterkt både politisk, etisk og faglig.

OVL sine medlemsvirksomheter tilvirker og utleverer ortopediske hjelpemidler til personer med ulike funksjonsnedsettelse i daglige aktiviteter. Ortopediske hjelpemidler deles inn i 3 fagfelt; proteser (erstatte manglende lem), ortoser (fremme eller hemme bevegelse vha en ekstern støtte/skinne) og fottøy. Pasientgruppen til den ortopeditekniske bransjen er sammensatt, og løsningene de ortopeditekniske virksomhetene tilbyr kan være svært komplekse. OVL sine medlemsvirksomheter leverer helsetjenester til pasienter med funksjonsnedsettelse i daglige aktiviteter, og er en naturlig del i den tverrfaglige rehabiliteringen til pasienter.

Finansieringen av ortopediske hjelpemidler skjer via Folketrygden, og NAV er OVL sine medlemsvirksomheters største kunde. De enkelte medlemsvirksomhetene forhandler fram en rammeavtale med NAV som bestemmer bl.a de økonomiske rammene for rammeavtalens varighet.

Felles retningslinjer og rutiner

OVL har utarbeidet felles etiske retningslinjer, Code of Conduct samt felles minimum retningslinjer ovenfor leverandører av ortopeditekniske produkter og komponenter. Disse dokumentene er OVL sine medlemmer forpliktet til å følge.

OVL har i mange år arbeidet felles med etisk handel. Medlemsvirksomhetene handler komponenter, materialer og produkter fra stort sett de samme leverandørene, og man ser god nytte i å ha et felles samarbeid rundt etisk handel. Dette vil sikre medlemsvirksomhetenes posisjon ovenfor leverandørene våre og det oppleves at det er et godt felles samarbeid med OVL sine leverandører knyttet til dette arbeidet. Bærekraftig forretningspraksis er en viktig del av rammeavtalene til medlemsvirksomhetene, og det har vært tett dialog med våre felles leverandører i mange år. Etisk handel har vært et viktig aspekt ved OVL sitt felles arbeid i flere år, og har vært medlem i Etisk Handel Norge siden

2013. OVL rapporterer til Etisk Handel Norge årlig på vegne av sine medlemsvirksomheter, og denne rapporten utgjør grunnlaget for svarene OVL sender NAV.

I 2022 ble 7 av OVL sine medlemsvirksomheter omfattet av åpenhetsloven. Det ble opprettet en arbeidsgruppe på tvers av disse medlemsvirksomhetene for å jobbe felles med aktsomhetsvurderingene og risikokartleggingen i våre felles leverandørkjeder. OVL har det overordnede administrative ansvaret med dette arbeidet, mens fagansvarlige hos de medlemsvirksomhetene som omfattes av åpenhetsloven utgjør arbeidsgruppen som gjennomfører risikokartleggingen basert på aktsomhetsvurderingene.

Arbeidsgruppen fortsetter arbeidet med felles aktsomhetsvurderinger av leverandører av produkter til den ortopeditekniske bransjen. Leverandører til daglig drift av medlemsvirksomhetene kartlegges av de enkelte medlemmene, mens arbeidsgruppens fokus utelukkende er på felles leverandører av ortopeditekniske produkter.

OECD sin modell for aktsomhetsvurderinger benyttes som metodikk for risikokartlegging og arbeidet i sin helhet

I 2025 har kartleggingen av de største leverandørene til den ortopeditekniske bransjen i Norge blitt ytterligere utvidet, med inkludering av en ny aktør. Flere leverandører er også blitt kartlagt mer grundig enn i 2024. Svarene som er innhentet, sammen med bærekraftsrapporter og offentlig tilgjengelig informasjon, utgjør grunnlaget for risikokartleggingen og den påfølgende risikovurderingen.

Dersom det avdekkes negative konsekvenser i leverandørkjeden, meldes dette inn til bransjedirektør i OVL som deretter tar det med inn i arbeidsgruppen for videre behandling. Arbeidsgruppen vil deretter behandle informasjonen og vurdere hva slags tiltak som vil være hensiktsmessig å iverksette.

Den enkelte medlemsvirksomhet har selv ansvar for å gjennomføre aktsomhetsvurderinger til sine øvrige leverandører for daglig drift av virksomhetene. Arbeidet som gjøres i fellesskap omhandler felles leverandører av ortopeditekniske produkter til den ortopeditekniske bransjen i Norge.

Risikoanalyse og identifiserte konsekvenser

Risikokartleggingen viser at våre leverandører i stor grad opprettholder god dialog med sine fabrikk og sikrer langsiktige forretningsavtaler. Dette er viktige faktorer for stabil produksjon, forutsigbarhet og en konstruktiv dialog i verdikjeden.

Leverandørkjedene til den ortopeditekniske bransjen i Norge varierer stort med nyoppstartede leverandører som har spesialisert på seg på produksjon av noen få komponenter, til store globale selskap som har mange underleverandører og har svært komplekse leverandørkjeder. Risikokartleggingen er omfattende, og pågår kontinuerlig. For å kartlegge kjent risiko benyttes Etisk Handel Norge sitt verktøy Salient Risk Tool.

Risikoanalysen er basert på den årlige risikokartleggingen, og legger til grunn ulike risikofaktorer på nasjonalt nivå. Man får da en grundig oversikt over risikofaktorer som arbeideres rett til organisering, barnearbeid, diskriminering og andre grunnleggende rettigheter. Dette verktøyet brukes i kombinasjon med egne spørsmål som er relevante.

Det observeres at leverandører med egen produksjon av hjelpemidler har god oversikt over sin egen leverandørkjede, mens de mer komplekse leverandørkjedene kan være mindre oversiktlige. De største internasjonale leverandørene fortsetter sitt omfattende arbeid knyttet til bærekraft og etisk forsvarlig produksjon.

Så langt er det ikke avdekket negative konsekvenser i leverandørkjeden.

Samtidig anerkjennes det at hendelser kan ha forekommet uten at OVL eller OVL sine medlemsvirksomheter har fått kjennskap til dem.

Tiltak

Den ortopeditekniske bransjen i Norge er en relativt liten bransje bestående av i underkant ca 880 ansatte. Dersom det kommer frem informasjon om negative konsekvenser skal dette meldes inn til bransjedirektør i OVL. Det er også mulig å melde inn direkte til OVL sine medlemsvirksomheter, som igjen melder det videre til bransjedirektør i OVL. Bransjedirektør innhenter nødvendig informasjon fra leverandør og det kalles inn til et møte i arbeidsgruppen for videre håndtering av situasjonen, og ev gjenoppretting der det er nødvendig. Disse møtene vil komme utenom det faste årlige møtet.

Gjenoppretting, og ev erstatning, vil vurderes ut fra de faktiske negative konsekvensene som har inntrådt. Interessentdialog med relevante grupper vil være hensiktsmessig for å se hva slags gjenoppretting det vil være behov for.

Den ortopeditekniske bransjen i Norge er relativt liten, og flere av OVL sine felles leverandører er større globale selskap. Ved å stå samlet rundt et slikt arbeid ser man at man kan stå sterkere sammen ved å legge press på felles leverandører ved avdekking av negative konsekvenser.

Det forventes at tiltak vil kunne bidra til å redusere risiko i leverandørkjeden ved at leverandørene ser at bransjen samlet kan påvirke leverandørenes posisjon og omdømme i det norske markedet.

Konklusjon og fremtidige mål

OVL har gjennom de senere årenes arbeid med aktsomhetsvurderinger og risikovurderinger tilegnet seg inngående kjennskap om de leverandørkjedene til de felles leverandørene til den ortopeditekniske bransjen i Norge. Det observeres at det jevnt over er god og langvarig dialog i leverandørkjedene, og det er et godt samarbeidsklima rundt bærekraft i bransjen som helhet.

Offentliggjøring

Denne redegjørelsen publiseres på virksomhetens nettsider i samsvar med åpenhetslovens krav. Dokumentet er tilgjengelig for allmennheten og oppdateres årlig innen 30. juni, slik at det reflekterer virksomhetens aktsomhetsvurderinger og eventuelle tiltak som er iverksatt.